

Wijkonderneming

'Wijkhuizen zijn oplossing voor leegstand'

'We hebben hier geen vrijwilligers,' zegt Pierre Mehlkopf, voorzitter van de Meevaart in Amsterdam. 'Het begrip vrijwilliger is achterhaald. Hier werken autonome en zelfsturende medewerkers.'

Huis in de Wijk de Meevaart ligt in de Indische buurt, een wijk met eerste generatie migranten, grote werkloosheid en extreme achterstand. Omdat de wijk ligt aangeschurkt tegen het centrum van Amsterdam, rukken hier ook de yuppen op. Mehlkopf: 'Anders gezegd heeft de Indische buurt een ver uiteenlopende mix aan bewoners. Die kunnen allemaal

gebruikmaken van de Meevaart. En dat doen ze ook: per week komen hier een paar duizend bezoekers over de vloer. Dit Huis in de Wijk is er voor bewonersinitiatieven en zogenoemde VSD-groepen*. We hebben Marokkaanse buurtvaders, kunstenaars en cursusleiders. Die mensen doen alles zelf. Hoeveel vrijwilligers we hebben? Vrijwilliger zijn is een achterhaald begrip. Hier zijn zo'n tien werkgroepen actief. Die bestaan uit autonome en zelfsturende mensen die bezig zijn met zaken die zij belangrijk vinden. Van de ruimtes in de Meevaart wordt door een groot aantal bewoners gebruik gemaakt; ze organiseren hun activiteiten helemaal zelf. We nemen niemand in dienst, maar zetten waar mogelijk bewonersbedrijfjes in. Zo wordt het gebouw schoongehouden door een buurtbedrijfje. Je kunt niet van bewoners verwachten dat ze zonder betaling schoon gaan maken en al zeker geen toiletten, waarvan we er hier zo'n twaalf hebben.'

Erkend leerbedrijf

'Het beheer van het pand wordt nu deels gedaan door mensen van de sociale werkplaats. Sinds oktober 2012 geeft het ROC hier een opleiding facilitair medewerker op MBO2-niveau. Daar kunnen twintig mensen uit de wijk aan deelnemen. Zij lopen hier zestien uur per week stage. Daarmee zijn we een erkend leerbedrijf geworden. De opleiding kost ons € 35.000,- per jaar. We hopen nog op een bijdrage via een enthousiaste wethouder, en anders bekostigen we het zelf. Wachten we op subsidie, dan gaat deze kans aan ons voorbij.'

Leegstaande panden

'We krijgen subsidie om 72 uur per week open te zijn. In de praktijk komt dat neer op 90 uur. We hebben op voorhand een exploitatietekort geraamd; de enige manier om dat op te vangen is door heel zuinig zijn. We hadden ook kunnen kiezen voor minder openingsuren. Dat bespaart onder meer schoonmaakkosten, maar die keuze maken we niet. Ondanks de 18.00 m2 die we hier te besteden hebben, is er ruimte tekort. We hebben ons oog laten vallen op zes leegstaande panden in de wijk. De gemeente hebben we aangeboden die panden te beheren. Een leegstaand pand wordt een rotte kies in de wijk, dus het stadsdeel heeft er wel oren naar. De kosten die het stadsdeel eventueel maakt aan kraakwacht, kunnen wij inzetten voor bewonersactiviteiten. In die ruimten kunnen nieuwe bewonersgroepen hun bedrijfjes starten. De

Wijkonderneming

Meevaart verleent ze alle faciliteiten en vraagt een klein deel van de winst. Daarmee bekostigen we de panden.'

Relatie met het stadsdeel

'De Meevaart is niet alleen een experiment voor ons, maar ook voor het stadsdeel. Zij hebben de moed gehad om met ons in zee te gaan, maar houden ook heel erg nadrukkelijk de vinger aan de pols. Maar nu we het experiment willen verbreden naar andere panden in de wijk, is het opnieuw de vraag of het stadsdeel daar de moed voor heeft. De voortekenen lijken echter gunstig.'

Tip

'Mijn ervaring is dat als je plannen indient bij de gemeente, deze worden geamendeerd en niet worden uitgevoerd. Of ze worden over de begroting getild of samengevoegd met anderen. De gemeente onteigent ideeën en stopt ze in hun eigen beleid. Vraagt de overheid een plan, zeg dan: "Dat doen we niet, maar we willen graag praten over onze ideeën en wat we willen". En dan moet de gemeente maar zeggen of ze er vertrouwen in hebben en het willen faciliteren of niet. Daar moet je zo snel mogelijk duidelijkheid over krijgen. Anders doe je veel werk voor niets.'

** VSD-groepen: Versterking Sociaal Domein ofwel zelforganisaties: zwakkere groepen die elkaars steun zoeken, zoals de Marokkaanse vereniging die Nederlandse les geeft aan hun leden of de ouderenvereniging die een ontmoetingsdag heeft.*

